

T.C.
YALOVA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
KLİNİK/ALAN UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim planında yer alan uygulamalı mesleki dersler ile İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerinin klinik/alan uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönerge, Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim planında yer alan uygulamalı mesleki dersler ile İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerinin uygulamalarına ilişkin genel ilkeleri, görev ve sorumlulukları, uygulamaların değerlendirilmesini, sigorta ve mali yükümlülükleri, kılık kıyafete ilişkin hükümleri ve öğrencilerin disiplin işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na (14. ve 44. maddeleri), Yalova Üniversitesi Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na (5. maddenin b fıkrası) dayanır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- a) **İntörn Hemşire:** Hemşirelik Bölümü öğretim planında yer alan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Psikiyatri Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Hemşirelikte Yönetim derslerinden başarılı olup, İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerinin uygulamasını yapmaya hak kazanan son sınıf hemşirelik öğrencisini,

- b) **İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II Dersleri Uygulaması:** Uygulamalı mesleki dersleri başarı ile tamamlayan öğrencilere, hemşirelik mesleğinin gerektirdiği mesleki bilinç ve deneyimi kazandırmak ve pekiştirmek, bilgi ve becerileri geliştirmek amacıyla klinik/alanda yapılan uygulamayı,
- c) **Öğrenci:** Uygulamalı mesleki derslerin uygulamasını yapacak öğrencileri,
- d) **Ön Şartlı Dersler:** Alt yarıyıl ve yıllarda okutulan ve bir başka derse devam hakkını kazanabilmek için mutlaka başarılması gereken dersleri,
- e) **Uygulama Değerlendirme Formu/Beceri Değerlendirme Formu:** Öğrencinin uygulamadaki becerisini/başarısını değerlendirmede kullanılmak için, sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından düzenlenen, bölüm kurulunda karara bağlanarak dekanlığa sunulan ve fakülte yönetim kurulunca onaylanan formu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulamalarla İlgili Genel İlkeler

Uygulamalı Mesleki Dersler

MADDE 5- (1) Uygulamalı mesleki dersler: Hemşirelik Bölümü Lisans Öğretim Planında yer alan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Psikiyatri Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Yönetim, İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II dersleridir. Bu derslerin uygulamaları, klinikte ve/veya alanda yapılır. Hemşirelik Esasları dersinin laboratuvar dersleri ise Hemşirelik Beceri Laboratuvarında yapılır.

İntörnlük Uygulaması I ve II Derslerinin Uygulaması

MADDE 6- (1)

- a) İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II dersleri; uygulamalı mesleki dersleri kapsamaktadır.
- b) İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II dersini alacak öğrenci, dersi alacak öğrenci sayısına göre eşit oranda kontenjanı belirlenen uygulamalı mesleki derslerden birini seçer.
- c) İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II dersi kapsamında aldığı uygulamalı mesleki dersten başarısız olan öğrenci, yeni eğitim öğretim yılında aynı İntörnlük Uygulaması dersine kayıt yaptırmak ve dersin teorik eğitimine ve uygulamasına devam etmek zorundadır.

Uygulamannın Amacı

MADDE 7- (1) Uygulamalı mesleki derslerde yapılacak olan uygulamanın amacı öğrencilerin,

- a) Öğrenim gördükleri bölümün programında yer alan uygulama alanlarını tanımalarına,
- b) Derslerde aldıkları teorik bilgilerin uygulamaya aktarılmasına olanak verilerek bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerini geliştirmelerine,
- c) Mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına,
- d) Eleştirel düşünme ve karar verme becerisi geliştirmelerine,
- e) Sağlığı koruma, geliştirme, tedavi ve rehabilitasyon alanlarında, birey, aile ve topluma hemşirelik bakımı verebilmelerine,
- f) Birey, aile ve topluma yönelik bütüncül bakış açısıyla hemşirelik bakım süreci doğrultusunda veri toplama, tanılama, bakımı planlama, uygulama ve değerlendirme becerilerini geliştirmelerine,
- g) Kanıta dayalı araştırma sonuçlarını hasta bakımına yansıtma becerisi kazanmalarına,
- h) Birey, aile ve toplumun sağlık eğitimi gereksinimlerini karşılamada öğrenme ve öğretme sürecini kullanmalarına,
- i) Sağlık ekibi üyeleri ile iş birliği içinde çalışabilmelerine,
- j) Mesleki uygulamalarında etkili iletişim, görüşme ve klinik yönetim becerilerini kullanabilmelerine,
- k) Hasta ve çalışan güvenliği ilkelerine uygun çalışabilmelerine,
- l) Çalışmaları sırasında problem çözme becerisi kazanmalarına,
- m) Mesleki ilke ve etik değerlere uygun davranabilmelerine ve mesleki etik ilkeleri benimsemelerine yardımcı olmaktır.

Devam Zorunluluğu

MADDE 8- (1) Öğrenciler uygulamaların en az %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamaların %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler başarısız sayılır. Uygulamadan devamsızlığı nedeniyle başarısız sayılan öğrenci o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, sonraki yılda dersi teorik, laboratuvar ve uygulama olarak tekrar eder.

Uygulama Süresi

MADDE 9- (1) Uygulamalar akademik takvimle belirlenen derslerin başlama tarihinde başlar, derslerin bitiş tarihinde sona erer. Uygulamalar, haftalık ders dağılım çizelgesinde belirtilen gün ve saatlerde, uygulama rotasyon planlarında belirtilen yer ve tarihlerde yapılır.

Uygulama Alanları

MADDE 10- (1) Öğrencilerin uygulama yapacağı alanlar: resmi ve özel hastaneler, koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi, toplum ruh sağlığı merkezi, huzurevi, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi ve benzeri kurum ve kuruluşları ve il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerine bağlı eğitim kurumlarıdır.

(2) Uygulama alanları, dersin amacına uygun olacak şekilde, ilgili anabilim dallarının sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından belirlenerek bölüm başkanlığına önerilir. Öneriler bölüm kurulunda görüşülerek karara bağlanır, dekanlığa sunulur ve fakülte yönetim kurulunca onaylanır.

Ön Şartlı Dersler

MADDE 11- (1) Hemşirelik Esasları dersini almayan ya da dersi alıp başarılı olamayan öğrenciler İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Psikiyatri Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Hemşirelikte Yönetim derslerini alamazlar. Ayrıca belirtilen derslerin herhangi birinden başarısız olan öğrenci İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerini alamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Bölüm Başkanı

MADDE 12- (1) Bölüm başkanının görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Hemşirelik bölümündeki uygulamalı mesleki derslerin ve İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerinin uygulamalarının düzenlenmesinden sorumludur. Uygulamaların akademik takvime bağlı olarak düzenli bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır, sorunları çözer ve gerektiğinde sorunları dekanlığa iletir.

- b) Uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının uygulama yapılacak alanlarla ilgili önerileri ve uygulama başarısının değerlendirilmesinde kullanacakları uygulama değerlendirme formunda/beceri değerlendirme formunda varsa değişiklik önerilerini bölüm kurulunda karara bağlayarak dekanlığa sunar.
- c) Her yarıyıl başında uygulamalı mesleki derslerin uygulama yürütücüsü/yürütücülerini belirleyip, bölüm kurulunda karara bağlayarak dekanlığa sunar.
- d) Gerekğinde uygulama alanlarını denetler.
- e) Bölüm başkanı, dekana karşı sorumludur.

Sorumlu Öğretim Elemanı

MADDE 13- (1) Sorumlu öğretim elemanı, uygulaması yapılan dersin teorik kısmını da yürüten, öğretim elemanı/elemanlarıdır. Görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Öğrencilerin uygulama alanına uyumlarını kolaylaştıracak planlamaları yapar ve amaca yönelik eğitimlerini sağlar.
- b) Uygulama yürütücüsü/yürütücülerine dersin amacına yönelik rehberlik ve danışmanlık yapar.
- c) Uygulama süresince öğrencilerin yoklamalarını alır, devam durumlarını ve davranışlarını denetler.
- d) Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir, denetler, uygulama yürütücüsü/yürütücülerini ve hemşireler ile sürekli iş birliği halinde bulunur.
- e) Uygulamanın kurallara uygun yapılmasını sağlar, ortaya çıkan sorunları çözer, gerektiğinde bölüm başkanlığına iletir.
- f) Hemşirelik hizmetlerinin yürütüldüğü her alanda öğrenciye rol model olacak bir biçimde uygulama yapar ve yaptırır.
- g) Öğrencilerin uygulama alanlarında yapmış olduğu çalışmalarını değerlendirir, öğrenciye geri bildirim verir.
- h) Yarıyıl sonunda uygulama değerlendirme formu/beceri değerlendirme formunu doldurur ve öğrencilerin yarıyıl sonu uygulama başarı notunu verir.

Uygulama Yürütücüsü/Yürütücüleri

MADDE 14- (1) Uygulama yürütücüsü/yürütücüleri, uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim elemanlarıdır. Görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Sorumlu öğretim elemanı/elemanları ile dersin amacına yönelik iş birliği içerisinde çalışır.
- b) Uygulama süresince öğrencilerin yoklamalarını alır, devam durumlarını ve davranışlarını denetler.
- c) Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir, denetler, uygulama sorumlusu ve hemşireler ile sürekli iş birliği halinde bulunur.
- d) Uygulamanın kurallara uygun yapılmasını sağlar, ortaya çıkan sorunları çözer, gerektiğinde uygulama sorumlusu/sorumlularına iletir.
- e) Öğrencilerin uygulama alanlarında yapmış olduğu çalışmalarını değerlendirir, öğrenciye geri bildirim verir.
- f) Hemşirelik hizmetlerinin yürütüldüğü her alanda öğrenciye rol model olacak bir biçimde, uygulama yapar ve yaptırır.
- g) Uygulama alanındaki öğrencilere ilişkin gözlem ve görüşlerini sorumlu öğretim elemanına aktarır.
- h) Yarıyıl sonunda, uygulama değerlendirme formu/beceri değerlendirme formunu doldurur ve dersin sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

İntörlük Uygulaması Rehber Hemşiresi

MADDE 15- (1) İntörlük uygulaması rehber hemşiresi, İntörlük Uygulaması I ve İntörlük Uygulaması II derslerinin uygulamasının yapılacağı sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli, en az lisans mezunu ve iki yıl mesleki deneyime, mesleki ilke ve etik değerlere sahip olan, öğretmeye ve mesleki gelişime katkı vermeye istekli olan, öğrencinin öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenciye rehberlik edebilen, iyi iletişim becerisine sahip olan hemşiredir.

(2) İntörlük uygulaması rehber hemşiresi, uygulamanın yapılacağı resmi veya özel hastanenin sağlık bakım hizmetleri müdürünün önerisi ve hastane yetkilisinin onayı, diğer sağlık kurum/kuruluşlarında hemşirelik birimi sorumlusunun önerisi ve kurum/kuruluş yetkilisinin onayı ile görevlendirilir.

Görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları ile iş birliği içinde çalışır.
- b) İntörn hemşirelerin klinikte yaptığı bakım ve tedavi uygulamalarından ve eğitim-öğretim faaliyetlerinden sorumludur.
- c) İntörn hemşirelerin yürüttüğü bakım ve tedavi faaliyetlerine eşlik eder ve birlikte yapılmasını sağlar.
- d) İntörn hemşirelerin klinik ortama uyumlarını sağlar.
- e) İntörn hemşirelerin uygulamada kanıta dayalı bilgiyi kullanmalarını teşvik eder.
- f) İntörn hemşirelerin yaşadığı sorunlara/zorluklara karşı duyarlı olur ve baş etmelerine yardımcı olur.
- g) Uygulama değerlendirme formu/beceri değerlendirme formu kapsamında intörn hemşireyi değerlendirir ve sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

Öğrenci/İntörn Hemşire

MADDE 16- (1) Uygulama yapan öğrenci/intörn hemşirenin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama yaptığı alanların çalışma ve güvenlik kurallarına uymakla ve mevcut mekân, araç ve gereçleri özenle kullanmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüklerini yerine getirmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.
- b) Uygulama alanlarında kendisine teslim edilmiş veya erişimine izin verilmiş olan bilgileri, sadece görevi ile ilgili işler için kullanır ve uygulama alanlarında hastalara ait bilgileri yetkili kişiler haricinde kimse ile ve sosyal medyada paylaşamaz.
- c) Uygulama alanlarının bilgi sistemlerinde kullanılan/yer alan programları, verileri veya diğer unsurları hukuka aykırı olarak ele geçirme, değiştirme, silme girişiminde bulunamaz ve bunları nakledemez veya çoğaltamaz.
- d) Uygulama alanına zamanında gelmek ve uygulama sorumlusu/yürütücülerinin, kendilerinden istediği görevleri zamanında ve istenilen şekilde eksiksiz olarak yapmakla yükümlüdürler.
- e) Uygulama sorumlusu/yürütücüsü/intörnlük uygulaması rehber hemşiresi gözetiminde hemşirelik bakımı ve uygulamaları ile ilgili sorumluluklarını zamanında ve eksiksiz olarak yapmakla yükümlüdürler.

- f) Bakım planlarını ve uygulamalara ilişkin çalışma raporlarını kendilerine bildirilen süre içerisinde uygulama sorumlusu/yürütücüsüne/intörnlük uygulaması rehber hemşiresine teslim etmekle yükümlüdürler.
- g) Uygulama alanlarında hemşirelik mesleğine uygun, kişisel temizlik-bakım ve kıyafet kurallarına uymakla yükümlü olup, kimlik kartlarını takmak zorundadırlar.
- h) Uygulama sorumlusu/yürütücüsü/intörnlük uygulaması rehber hemşiresinin izni olmadan uygulama alanından ayrılamazlar, uygulama alanını değiştiremezler ve uygulamayı terk edemezler.
- i) Uygulama esnasında karşılaştıkları sorunları ilgili uygulama sorumlusuna/yürütücüsüne/intörnlük uygulaması rehber hemşiresine iletirler.
- j) Mesleki ilke ve etik değerlere uygun davranırlar.
- k) Uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleri ile iş birliği içinde çalışırlar.
- l) Uygulama alanlarında cep telefonlarını kapalı/sessiz konumda tutmakla yükümlüdürler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamaların Değerlendirilmesi

MADDE 17- (1) Uygulamaların değerlendirilmesiyle ilgili hususlar:

(a) Uygulamalı mesleki derslerin uygulamalarının değerlendirilmesi Yalova Üniversitesi Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

(b) Uygulamalı mesleki derslerin başarı notu 100 (yüz) tam puan üzerinden verilir. Uygulamadan başarılı olmak için en az 50 (elli) puan almak zorunludur. Uygulama notu 50'den az olan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu ve bütünleme sınavına giremezler ve o dersten başarısız sayılırlar.

(c) İntörnlük Uygulaması I ve İntörnlük Uygulaması II derslerinin başarı notu 100 (yüz) tam puan üzerinden verilir. Uygulamadan başarılı olmak için en az 60 (altmış) puan almak zorunludur. Uygulama notu 60'dan az olan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu ve bütünleme sınavına giremezler ve o dersten başarısız sayılırlar.

(d) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları, uygulama yürütücü/yürütücüleri ve intörn hemşireler için varsa intörnlük

uygulaması rehber hemşiresi ile birlikte yapılır. Uygulama başarı durumu, uygulama değerlendirme formu/beceri değerlendirme formunda yer alan hususlar dikkate alınarak, kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler, olgu sunumu ve grup tartışmalarında öğrencinin gösterdiği performansın değerlendirilmesi ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sigorta ve Mali Yükümlülükler

MADDE 18- (1) Sigorta ve mali yükümlülükler ile ilgili hususlar:

- (a) Uygulamalara başlamadan önce öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalığı sigortaları yapılır.
- (b) Uygulamaya çıkacak öğrenciler, uygulamaya çıkmadan önce iş kazası ve meslek hastalığı sigortası için "Öğrencilere Ait Bilgi Formu"nu doldurarak, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanlarına imzalatıp öğrenci işleri ve mali işler birimine teslim eder.
- (c) Uygulaması olan derslerde devamsızlığını (teorik/uygulama) dolduran öğrencinin derse devamı durdurularak sigortası sonlandırılır. Uygulaması olan dersin sorumlu öğretim elemanı otomasyon sistemine öğrencinin devamsızlığını işler ve sigorta işlemlerinin sonlandırılması için devamsızlıktan kalan öğrencileri yazılı olarak dekanlığa bildirir.

ALTINCI BÖLÜM

Kılık Kıyafete İlişkin Hükümler

MADDE 19- (1) Öğrenciler hemşirelik mesleğinin saygınlığına yakışır ve hemşirelik öğreniminin özel şartlarının gerektirdiği klinik/alan uygulamalarında uygun kılık ve kıyafet içerisinde bulunurlar.

Öğrencilerin kılık kıyafetine ilişkin hususlar:

(2) Öğrenciler, uygulamalarda fakülte tarafından belirlenen üniformayı giymek ve aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadır:

- a) Üniforma üstü; beyaz, göğüs üstü tek cep, üzerinde varsa Fakülte logosu yer almalıdır. Üniforma üzerine düz beyaz veya lacivert renkte hırka giyilebilir.

- b) Üniforma altı; klasik kesimli ve rengi koyu lacivert etek/pantolondur.
 - c) Ayakkabı; altı ses çıkarmayacak malzemeden yapılmış beyaz, siyah veya lacivert renkte olmalıdır.
 - d) Çorap; beyaz, siyah veya lacivert olmalıdır.
- (3) Öğrenciler laboratuvar ve alan uygulamalarında beyaz önlük giymek ve bütün uygulamalarda öğrenci kimlik kartı takmak zorundadır.
- (4) Saçlar, kulağı kapatmayacak biçimde ve normal duruşta enseden gömlek yakasını aşmayacak şekilde uzatılabilir, uzun olması halinde omuza değmeyecek şekilde toplanarak bağlanmalı, temiz ve taranmış olmalıdır.
- (5) Başörtüsü veya şal, beyaz-siyah veya lacivert olacak şekilde tek renk olmalı, şal kullanılması halinde uç kısımları üniformanın içinde yer almalıdır.
- (6) Öğrenciler, enfeksiyon risklerinden korunmayı sağlamak amacıyla asepsi ilkelerine uygun olarak saat ve alyans dışında takı takamazlar.
- (7) Tırnaklar kısa, temiz, renksiz ojeli ya da ojesiz olmalıdır. Üniforma düzenini bozacak ya da dikkat çekici şekilde makyaj yapılamaz.
- (8) Öğrenciler ayrıca uygulama yaptıkları kurum/kuruluşun kılık kıyafet kurallarına da uymak zorundadırlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Öğrencilerin Disiplin İşlemleri

MADDE 20- (1) Öğrenciler, uygulama yaptıkları sağlık kurum ve kuruluşlarının kurallarına uymak zorundadırlar. Uygulamadaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve öğrenci kimliğine yakışmayan hal ve davranışlarda bulunanlar hakkında "Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği" hükümlerine göre işlem yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönergede Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 21- (1) Bu Yönergede yer almayan hususlarda, Yalova Üniversitesi Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri, fakülte kurulu ve fakülte yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu yönerge, Yalova Üniversitesi Senatosu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu yönerge hükümleri Yalova Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

